

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	16 CHWEFROR 2015
Pwnc:	MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW, CHWARTER 3 2014/15
Aelod(au) Portffolio:	Y CYNGHORYDD H E JONES
Pennaeth Gwasanaeth:	RICHARD MICKLEWRIGHT / BETHAN HUGHES OWEN
Awdur yr Adroddiad:	BEN DAVIES
Rhif Ffôn:	02148 752610
E-bost:	BenDavies@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	d/b

A - Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

1. Ym mis Chwefror 2014, gosododd y Cyngor gyllideb net ar gyfer 2014/15 gyda gwariant gwasanaethau net o £126.7m i gael ei gyllido o incwm o'r dreth gyngor a grantiau cyffredinol.
2. Roedd angen arbedion o £6.3m ar gyfer y gyllideb am 2014/15. Mae'r rhain wedi cael eu hymgorffori yng nghyllidebau unigol y gwasanaethau a chaiff llwyddiant neu fethiant i'w cyflawni eu hadlewyrchu yn y tanwariant/gorwariant a ddangosir.
3. Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol Gwasanaethau'r Cyngor hyd at ddiwedd Rhagfyr 2014 a'r sefyllfa a ragamcener am y flwyddyn gyfan, gan nodi'r sefyllfa gyffredinol a ffynonellau'r prif wahaniaethau.
4. Y sefyllfa ariannol gyffredinol a ragamcener ar gyfer 2014/15 yw gorwariant o £154k (0.001%) ac mae eglurhad am unrhyw wahaniaethau arwyddocaol wedi eu cynnwys yn yr adroddiad.
5. Argymhellir y dylid nodi'r isod:-
  - (i) y sefyllfa a nodir yng nghyswllt y perfformiad ariannol hyd yma;
  - (ii) y diffyg a ragamcener ar ddiwedd y flwyddyn; ac
  - (iii) y camau sy'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â'r diffyg a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn.

B - Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

d/b

C - Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae'r mater wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.

CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydyw

D - A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydyw

DD - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	Ni godwyd unrhyw faterion
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	d/b – Swyddog Adran 151 yw awdur yr adroddiad hwn
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	Ni godwyd unrhyw faterion
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	
E - Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrthdodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	
F - Atodiadau:		
Atodiad A – Adroddiad Monitro'r Gyllideb Refeniw – Chwarter 3, 2014/15		
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
<ul style="list-style-type: none"> • Cyllideb Refeniw 2014/15 (fel y cafodd ei hargymell gan y Pwyllgor hwn ar 10 Chwefror 2014 a'i mabwysiadu gan y Cyngor Sir yn Chwefror 2014); • Adroddiad Monitro'r Gyllideb Refeniw ar gyfer Chwarter 1 2014/15 (fel y cafodd ei gyflwyno i, a'i derbyn gan, y Pwyllgor hwn ar 8 Medi 2014; ac • Adroddiad Monitro ar gyfer Cyllideb Refeniw Chwarter 2 2014/15 (fel y cyflwynwyd i'r Pwyllgor hwn ac a dderbyniwyd ganddo ar 3 Tachwedd 2014). 		

MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW – CHWARTER 3 2014/15

1. Balans Cyffredinol - Sefyllfa Gychwynnol a Chyfraniad a Gynlluniwyd yn 2014/15

1.1 Fel yr adroddwyd i'r Pwyllgor yma yn ei gyfarfod ar 30 Medi 2014, roedd y sefyllfa alldro terfynol am 2013/14 yn sylweddol well na'r disgwyl; felly roedd y balans cyffredinol ar ddechrau'r flwyddyn ariannol gyfredol yn £5.7m.

2. Y cyfnod hyd at ddiwedd Chwarter 3 (y cyfeirir ato fel 'y cyfnod' o hyn ymlaen) – Perfformiad Ariannol Fesul Gwasanaeth

2.1 Mae manylion am berfformiad ariannol yn ôl gwasanaeth a'r sefyllfa alldro a ragamcener ar gyfer pob un i'w gweld yn Atodiad A (i hwyluso cymhariaeth mae'r tabl cyfatebol ar gyfer adroddiad Chwarter 2 i'w weld yn Atodiad B). Y rhagolwg cyffredinol yw y bydd gorwariant net ar y gwasanaethau o £154k. Isod, ceir crynodeb sy'n nodi'r prif wahaniaethau.

Crynodeb o Amrywiadau a Ragamcener ar 31/03/15 yn seiliedig ar Wybodaeth Ariannol Ionawr 2015	
	(Tan)/ Gorwariant £000
Addysg Ganolog	(115)
Gofal Cymdeithasol (Gwasanaethau Oedolion/Plant)	(703)
Hamdden	115
Priffyrdd	100
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	161
Corfforaethol – gwasanaethau eraill	187
Cyllid (ac eithrio Budd-daliadau a ganiatawyd)	717
TGCh	(338)
Arall	30
Net	154

3. Eglurhad o'r Prif Amrywiadau

3.1 Dysgu Gydol Oes

3.1.1 Addysg Ganolog

3.1.1.1 Roedd tanwariant o £156k (4%) yn ystod y cyfnod. Y rhagolygon ar gyfer diwedd y flwyddyn yw tanwariant o £115k (2%). Mae hwn yn ostyngiad o £203k (4% o gyllideb flynyddol y gwasanaeth) yn y tanwariant a ragwelwyd ar gyfer Chwarter 2 (£318k, 4%). Y rhesymau am y tanwariant a ragamcener yw:-

- Disgwylir y bydd tanwariant o £85k (19%) ar gostau dysgu plant yn y cartref oherwydd arbedion ar logi adeiladau ac ymgynghoriaeth. Mae'r gyllideb hon yn dibynnu ar y galw am y gwasanaeth felly mae mwy o ansicrwydd pan fyddir yn ceisio rhagweld.
- Rhagwelir y bydd tanwariant o £80k (17%) ar brydau ysgolion cynradd oherwydd contract arlwyio newydd sy'n fwy cost-effeithiol.
- Rhagwelir y bydd tanwariant o £270k (24%) ar gostau all-sirol erbyn diwedd y flwyddyn. Serch hynny, cyllideb sy'n cael ei harwain gan y galw yw hon ac felly mae lefel uwch o ansicrwydd wrth ddarogan y sefyllfa.
- Mae yna rai tanwariannau bychan eraill a ragwelir sy'n gwneud cyfanswm o £264k.

- Rhagwelir y bydd y tanwariannau uchod yn cael eu gwrthbwysu gan y gorwariannau a ganlyn: £120k mewn perthynas â chyllidebau integreiddio oherwydd bod mwy na'r disgwyl o ddisgyblion angen cymorth wrth drosglwyddo o'r ysgolion cynradd i'r ysgolion uwchradd (mae hon yn gyllideb 'pseudo' ddirprwyedig; £130k a ragwelir mewn perthynas â gwasanaethau ymgynghorol a ddarperir gan Cynnal (36%); £120k (5%) ar gludiant (bysus a thacsis); £135k (15%) ar gostau gweinyddu canolog (gan gynnwys Trethi Cenedlaethol Annomestig); a £109k o fân orwariannau amrywiol).

3.1.1.2 Y rhesymau am y gwahaniaeth yn y rhagolygon ers adroddiad Chwarter 2 yw'r gorwariant a ragwelir o £120k yn y gyllideb integreiddio, ynghyd ag addasiad o £33k mewn perthynas â grant a gorwariant net o £50k o addasiadau bychan eraill.

3.1.2 Diwylliant

3.1.2.1 Roedd gorwariant o £6k yn y gwasanaeth yn y cyfnod (1%) a rhagwelir y bydd yn troi'n orwariant o £78k (4%) erbyn diwedd y flwyddyn. Roedd y rhesymau am hynny fel a ganlyn:

- Rhagwelir y bydd £120k o orwariant ar amgueddfeydd ac orielau oherwydd methiant i gyflawni targedau incwm; mae hynny'n rhannol oherwydd y disgwylir i'r incwm ddisgyn 60K yn fyr o'r targed a osodwyd yn sgil Arddangosfa Fenis 2013/14;
- Rhagwelir tanwariant o £50k yn y gwasanaethau llyfrgell yn bennaf oherwydd swydd wag; a
- Mân-wahaniaethau eraill sy'n gwneud gorwariant net o £8k.

3.1.2.2 Rhagwelir cynnydd o £23k (1% o gyllideb flynyddol y gwasanaeth) yn y gorwariant a ragwelir ers Chwarter 2 (£55k, 2%) oherwydd cynnydd o £20k yn y gorwariant a ragwelir ar amgueddfeydd ac orielau, tanberfformiad a ragwelir yn erbyn cyllidebau incwm a mân-addasiadau eraill o £3k sy'n cynyddu'r gorwariant.

3.2 Cymunedau

3.2.1 Gofal Cymdeithasol (Gwasanaethau Oedolion/Plant)

3.2.1.1 Roedd tanwariant o £766k (4%) ar gyfer y cyfnod a ragwelir y bydd yn £703k (2%) ar gyfer y flwyddyn gyfan.

3.2.1.2 Yr elfennau o fewn y tanwariant a ragwelir yw:-

- Uned Pobl Hŷn ac Oedolion, rhagwelir tanwariant o £587k, 4%:-
  - Gwasanaethau ar gyfer yr Henoed: rhagwelir tanwariant o £497K (8%)
  - Anableddau Corfforol: rhagwelir tanwariant o £111k (7%)
  - Iechyd Meddwl: rhagwelir tanwariant o £94k (5%); a
  - Anableddau Dysgu: rhagwelir gorwariant o £116k (2%).
- Uned Ddarparu: rhagwelir tanwariant o £93k (1%)
- Uned Phlant a Phobl Ifanc: rhagwelir tanwariant o £65k (1%)
- Amrywiadau bychan eraill: rhagwelir tanwariant o £41k (6%).

3.2.1.3 Fel y dywedwyd eisoes, mae'r Gwasanaethau ar gyfer yr Henoed yn faes anwadal ac mae cryn dipyn o waith wedi cael ei wneud i wella'r rhagdybiaethau ar draws yr holl grwpiau cleient ynghyd ag ail-alinio cyllidebau rhwng Gofal Preswyl a Gofal Cartref i ddilyn y galw.

3.2.1.4 Mae'r alldro a ragwelir yn gyson â'r hyn yr adroddwyd arno yn Chwarter 2 (mae'r tanwariant a ragwelir yn 59k yn uwch (<1% o gyllideb flynyddol y gwasanaeth). Y prif resymau am y tanwariannau a ragwelir yw arbedion ar gostau gweithwyr, denu mwy o incwm na'r disgwyl a gostyngiad mewn gwariant ar waith trawsio a chynnal a chyflenwadau a gwasanaethau)

3.2.2 Tai (Cronfa'r Cyngor)

3.2.2.1 Roedd tanwariant o £64k (4%) yn y cyfnod a rhagwelir tanwariant o £73k (4%) erbyn diwedd y flwyddyn (cynnydd o £21k yn y tanwariant a ragwelir, sy'n 1% o gyllideb flynyddol y gwasanaeth). Mae'r eitemau a nodwyd fel rhai sy'n cyfrannu at y tanwariant a ragwelir, fel y manylir arnynt yn yr adroddiad blaenorol, yn dal i fod yn berthnasol; mae'r eitemau hynny'n cynnwys: swyddi gweigion a thanwariant yn yr adain Ddigartrefedd ar gostau Gwely a Brecwast, wedi ei wrthbwysio gan orwariant ar y Cynllun Prydlesu Sector Preifat.

3.2.3 Tai (CRT)

3.2.3.1 'Roedd gorwariant o £114k ar y gwasanaeth hwn yn ystod y cyfnod a rhagwelir y bydd yn codi i £150k erbyn diwedd y flwyddyn; mae hyn yn gynydd o £49k yn gorwariant a ragwelwyd yn Chwarter 2.

3.3 Datblygiad Cynaliadwy

3.3.1 Datblygu Economaidd

3.3.1.1 Roedd tanwariant o £102k (15%) yn y gwasanaeth ar ddiwedd y cyfnod, ond rhagwelir y bydd y canlyniadau ar gyfer y flwyddyn gyfan o fewn y gyllideb; mae hyn union yr un fath ag yn Chwarter 2.

3.3.2 Hamdden

3.3.2.1 Roedd tanwariant o £6k (1%) yn ystod y cyfnod, a rhagwelir gorwariant o £115k (5%) ar gyfer y flwyddyn gyfan. Y rhesymau am hyn yw:-

- Roedd y cyllidebau ar gyfer y Parciau a'r Cyfleusterau Awyr Agored yn rhan o'r arbedion effeithlonrwydd a dderbyniwyd ar gyfer 2012/13 ond nid yw'r cyfan o'r safleoedd wedi cael eu hallanoli, rhagdybir gorwariant o (£105k);
- Rhagwelir y bydd gorwariant o £70k ar y cwrs golff oherwydd methiant i gwrdd â'r targedau incwm, problem sy'n dyddio'n ôl i'r 1990'au;
- Rhagwelir gorwariant o £20k (17%) ar ddatblygu chwaraeon.
- Bydd y gorwariant yn cael ei liniaru i raddau gan y gwarged o £80k (9%) a ragdybir ar y canolfannau hamdden a hynny i'w briodoli i lwyddiant o ran cynhyrchu incwm.

3.3.2.2 Mae gorwariant a ragwelir ar hyn o bryd yn £37k (2% o gyllideb flynyddol y gwasanaeth) yn uwch na'r ffigyrau yn adroddiad Chwarter 2, oherwydd mân addasiadau i ragolygon.

3.3.3 Arforol

3.3.3.1 Roedd gorwariant o £91k (79%) yn y gwasanaeth hwn ar ddiwedd chwarter dau, a rhagdybir y bydd y gorwariant yn £40k (10%) erbyn diwedd y flwyddyn.

3.3.3.2 Dyma'r prif resymau am y gorwariant rhagdybiedig:-

- Rhagwelir incwm y blaendraeth yn tangyflawni gan £35k (61%), gyda'r tymor prysuraf wedi dod i ben a dim incwm sylweddol pellach yn cael ei ragweld cyn diwedd y flwyddyn;
- Diffyg o £25k (27%) yn y gyllideb ar gyfer ffioedd angori;
- Mân orwariannau eraill o £21k.
- Caiff y rhain eu lliniaru i raddau gan yr arbedion o £41k a ragwelir mewn perthynas â gwaith contractyddol. Cyllideb yw hon ar gyfer costau ymatebol ac mae'n fwy heriol i'w darogan na meysydd eraill.

3.3.3.3 Mae'r gorwariant a ragwelir yn £32k (8% o gyllideb flynyddol y gwasanaeth) yn is na'r ffigyrau a adroddwyd ar gyfer Chwarter 2; mae hyn oherwydd gostyngiad o £18k yn y diffyg a ragwelir yn y ffioedd angori a mân addasiadau eraill.

3.3.4 Priffyrdd

3.3.4.1 Roedd tanwariant o £176k (3%) yn y gwasanaeth hwn yn ystod y cyfnod ond rhagwelir gorwariant o £100k (1%) erbyn diwedd y flwyddyn (heb gynnwys effaith y cyllidebau gwaith (traffig, goleuadau a gwaith cynnal) oherwydd ni wyddys ar hyn o bryd beth fydd y sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn).

3.3.4.2 Y prif resymau am y gorwariant a ragwelir yw tangyflawni incwm (gan gynnwys meysydd parcio, rheoli datblygu, traffig, gwaith cynnal a goleuo) sy'n gwneud cyfanswm o £100k (65%).

3.3.4.3 Rhagwelir mai canlyniad hyn fydd gwelliant o £52k (1% o gyllideb flynyddol y gwasanaeth) o gymharu â rhagolygon yr adroddwyd arnynt yn yr adroddiad Chwarter 2. Mae hyn oherwydd mân addasiadau i incwm a ragwelwyd.

3.3.4.4 Fel y dywedwyd eisoes, un o'r prif resymau nas gellir darogan yn gywir y cyllidebau gwaith ar hyn o bryd yw'r ffaith ei fod yn cael eu heffeithio'n sylweddol gan y tywydd dros y gaeaf.

3.3.5 Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd

3.3.5.1 Roedd gorwariant o £138k (8%) yn ystod y cyfnod a rhagwelir y bydd wedi gorwario gan £161k (6%) erbyn diwedd y flwyddyn. Y prif resymau am y gorwariant rhagdybiedig yw:-

- Grant 'Planning Delivery Wales' lle nad yw costau gweithwyr wedi gostwng yn unol â'r gostyngiad yn y grant (£32k);
- Rhagolygir bydd incwm lechyd yr Amgylchedd yn tangyflawni (£40k, 41%);
- Rhagolygir bydd incwm Rheoli Pla (£25k, 49%) yn syrthio'n brin, oherwydd tangyflawni incwm o ran gwaith masnachol a domestig;
- Incwm Trwyddedu i dangyflawni (£32k, 29%);
- Mân orwariannau eraill o £25k

3.3.5.2 Nid yw'r rhagolygon uchod yn cynnwys effaith Ynys Ynni a Thrwyddedu Symud Anifeiliaid oherwydd ni fedrir eu darogan gydag unrhyw sicrwydd ar hyn o bryd.

3.3.5.3 Prin fod y rhagolygon hyn wedi newid o gwbl o gymharu â'r gorwariant yr adroddwyd arno yn yr adroddiad Chwarter 2, sef £163k (5%).

3.3.6 Eiddo

3.3.6.1 Roedd tanwariant o £38k (4%) yn ystod y cyfnod a rhagwelir y bydd yn £38k (8%) o orwariant ar gyfer y flwyddyn gyfan. Y rhesymau am y gorwariant a ragwelir yw:-

- Rhagwelir tanwariant o £111k (8%) ar gostau cyflogau oherwydd swyddi gweigion a secondiadau; a
- Amrwiadau eraill, gan gynnwys rhesymoli swyddfeydd a ffioedd cyfleustodau sy'n gwneud gorwariant net o £149k.

3.3.6.2 Y gorwariant a rhagwelir yw £38k (8% o'r gyllideb blynyddol) yn fwy nag adroddwyd ar gyfer Chwarter 2; i'w briodoli i gorwariant rhagweladwy ar atgyweiriadau a cynnal a chadw, sy'n cael eu cyfyngu i argyfyngau i gyfyngu'r ddifyg.

3.3.7 Rheoli Gwastraff

3.3.7.1 Roedd gorwariant o £49k (1%) yn y gwasanaeth erbyn diwedd y cyfnod (1%), gyda gorwariant rhagdybiedig o £35k (<1% o'r gyllideb blynyddol) am y flwyddyn gyfan oherwydd gorwariant ar gostau storio. Mae hyn yn unol â'r rhagolygon yr adroddwyd arnynt yn yr adroddiad Chwarter 2.

3.4 Dirprwy Brif Weithredwr

3.4.1 Corfforaethol – Gwasanaethau Eraill

3.4.1.1 Gorwariant o £167k (15%) yn ystod y cyfnod a rhagwelir y bydd gorwariant o £187k (13%) ar gyfer y flwyddyn gyfan. Y rhesymau am y gorwariant a ragwelir yw:-

- Rhagwelir y bydd y gyllideb ar gyfer arbedion yn gorwario gan £176k ac eithrio os bydd yr addasiadau i'r gyllideb ar gyfer arbedion caffael a systemau yn cael eu hailddyrrannu i wasanaethau.
- Rhagwelir tanwariant o £36k yn y gyllideb gydweithio ar gyfer Gogledd Cymru oherwydd nad yw'n digwydd mwyach; a
- Rhagwelir mân wahaniaethau eraill a fydd yn gwneud gorwariant net o £47k.

3.4.1.2 Mae'r gorwariant a ragwelir ar gyfer y flwyddyn yn £19k (1% o'r gyllideb gyfan yn uwch na'r ffigyrau ar gyfer Chwarter 2. Mae hynny oherwydd mân addasiadau i'r rhagolygon.

3.4.2 Corfforaethol a Democrataidd

3.4.2.1 Roedd tanwariant o £83k (12%) yn y gyllideb hon yn ystod y cyfnod, gyda thanwariant o £83k (4%) yn cael ei ragweld erbyn diwedd y flwyddyn oherwydd bod mwy na'r disgwyl wedi manteisio ar y Cynllun Blwydd-dal i Aelodau sydd wedi arwain at orwariant a ragwelir o £32k (100%) ond wedi ei wrthbwyso gan arbedion a threuliau aelodau (£24k, 3.5%), tanysgrifiadau i CLILC (£6k, 10%) ac £85k o ganlyniad i addasiadau archwilio mewn perthynas â Datganiad Cyfrifon 2013/14.

3.4.2.2 Mae'r rhagolygon ar gyfer diwedd y flwyddyn wedi gwella ers Chwarter 2, sef gwelliant o £198k (5% o'r gyllideb flynyddol). Y rhesymau am y gwahaniaeth yw'r arbedion a ragwelir ar 'treuliau eraill Aelodau' a'r arbedion yn sgil addasiadau ôl-archwilio i ddatganiad cyfrifon 2013/14 fel a manylir yn rhan 3.4.2.1.

3.4.3 Swyddfa'r Dirprwy Brif Weithredwr

3.4.3.1 Gorwariant o £8k (1%) ar y gyllideb hon yn ystod hanner gyntaf y flwyddyn a rhagwelir y bydd wedi gorwario gan £34k (3%) erbyn diwedd y flwyddyn. Mae hyn oherwydd:

- arbedion nad oes modd dod o hyd iddynt (£51k)(100%);
- gwariant o £33k a ragwelir ar gefnogaeth Sycle nad oes cyllideb ar ei gyfer; a
- arbedion o £50k ar gyflog y Swyddog Adran 151 os bydd y swydd yn parhau i fod yn wag tan diwedd y flwyddyn. Gallai gorwariant ar swyddogion dros dro eraill yn y gwasanaeth Cyllid wrthbwysu'r arbediad hwn.

3.4.3.2 Mae'r sefyllfa a ragwelir wedi gwella ers adroddiad Chwarter 2, sef gwelliant o £110k (10% o'r gyllideb blynyddol) oherwydd cyllid ar gyfer y swydd newydd yr adroddwyd arni eisoes ac oherwydd arbedion ar gyflog y Swyddog A151 oherwydd gohirio'r gwariant a ragwelir.

3.4.4 Cyllid – Heb gynnwys Budd-daliadau a ganiatawyd

3.4.4.1 Roedd y gwasanaeth wedi gorwario gan £688k (34%) ar ddiwedd y cyfnod a rhagamcenir y bydd y gorwariant yn £717k (83%) erbyn diwedd y flwyddyn.

3.4.4.2 Y rhesymau am y gorwariant a ragwelir yw:-

- Yn ystod y flwyddyn bu'n rhaid cael Swyddog Adran 151 dros dro;
- Cyflogwyd staff asiantaeth i gynorthwyo gyda'r broses o gau cyfrifon 2013/14. Nid yw'r rhan fwyaf o'r staff hyn yn cael eu cyflogi bellach. Mae tri yn parhau i gael eu cyflogi oherwydd swyddi gweigion ac i wneud gwaith prosiect penodol a gyllidir ar wahân;
- Y gorwariant a ragwelir ar y Swyddog A151 a staff asiantaeth eraill yw £526k;
- Nid yw Grant Gweinyddu Budd-dal Tai yn cael ei ddyrannu ar wahân bellach (mae'n ffurfio rhan o'r Grant Cymorth Refeniw), ac achos ni ddyrannwyd cyllideb fel rhan o'r broses gosod y gyllideb flwyddyn ddiwethaf, bydd hyn yn bwysau ychwanegol o £111k;
- Rhagwelir gorwariant o £66k (7% ar gyfer costau staffio yn yr Adain Refeniw a Budd-daliadau oherwydd pwysau yn sgil newidiadau polisi gan yr Adran Gwaith a Phensiynau;
- Mae yna lond llaw o orwariannau a thanwariannau bychan eraill a ragwelir sy'n gwneud gorwariant o £14k.

3.4.4.3 Mae'r gorwariant a ragwelir £40k (5% o'r gyllideb blynyddol) yn is na'r ffigyrau a ragwelwyd yn Chwarter 2 oherwydd mân addasiadau i'r rhagolygon.

3.4.5 Adnoddau Dynol

3.4.5.1 Gorwariant o £186k (28%) yn yr adain hon am y cyfnod ond disgwylir y bydd o fewn y gyllideb erbyn diwedd y flwyddyn. Mae'r gorwariant yn ystod y flwyddyn yn bennaf oherwydd y broses Arfarnu Swyddi a byddir yn gofyn am arian o'r Gronfa Wrth Gefn ar gyfer Arfarnu Swyddi a hefyd oherwydd nad oedd yr ailstrwythuro yn yr adain wedi cyflawni'r arbedion disgwylidig. Disgwylir i'r gorwariannau gael eu gwrthbwysu gan y bwriad i drosglwyddo'r Uned Ddatblygu'r Gweithly i'r adain a fydd, fe ragwelir, yn dod a'r adain yn ôl o fewn y gyllideb.

3.4.6 TGCh

- 3.4.6.1** Roedd tanwariant o £225k (17%) yn ystod y cyfnod a rhagwelir y bydd wedi tanwario gan £338k yn y flwyddyn gyfan. Y rhesymau am y tanwariant a ragwelir yw swyddi gweigion (gan gynnwys swydd y Rheolydd TGCh, gydag arbediad o £250k yn cael ei ragweld erbyn diwedd y flwyddyn ac arbedion ynghylch Cyswllt Môn o £100k. Mae'r arbedion Cyswllt Môn oherwydd bod y gwasanaeth yn cael ei ddirwyn i ben i'w ddisodli gan wasanaeth gan Lywodraeth Cymru a neilltuir yr arbedion ar gyfer eu ddefnyddio i'r dyfodol. Gwrthbwysir y rhain gan orwariannau bychan sy'n gwneud cyfanswm o £12k.
- 3.4.6.2** Mae rhagolygon o £150k yn well ers yr adroddiad Chwarter 2 o ganlyniad i gynnydd o £50k yn y tanwariant ar gostau staffio a ragwelir ac o ganlyniad i arbedion a ragwelir ar Cyswllt Môn.

3.4.7 Cyfreithiol a Phwyllgorau

- 3.4.7.1** Gorwariant o £98k (9%) yn ystod y cyfnod ond rhagwelir tanwariant o £32k (22%) erbyn diwedd y flwyddyn. Mae hyn £4k (3% o'r gyllideb flynyddol) yn well na'r rhagolygon yn yr adroddiad Chwarter 2 oherwydd mân addasiadau. Mae'r tanwariant a ragwelir ar hyn o bryd oherwydd yr isod:
- Arbedion ar gyflenwadau a gwasanaethau (£40k, 25%) mewn perthynas â'r Adain Gwasanaethau Pwyllgor;
  - Arbedion Sgrwtini (£18k, 16%) o ganlyniad i ailstrwythuro'r gyllideb staffio a'r gyllideb cyflenwadau ac arbedion gwasanaeth; a
  - Gwrthbwysir y rhain gan orwariant a ragwelir ar gynlluniau argyfwng (£18k, 28%), oherwydd costau trosiannol a mân amrywiadau eraill sy'n gwneud cyfanswm o £8k.

3.4.8 Trawsnewid

- 3.4.8.1** Roedd tanwariant o £10k (1%) yn yr adran hon yn ystod y cyfnod a rhagwelir tanwariant o £69k (9%) erbyn diwedd y flwyddyn. Y prif reswm am y tanwariant a ragwelir yw bod swydd y Pennaeth Gwasanaeth yn wag. Mae rhagolygon yn welliant o £6k (<1% o'r gyllideb blynyddol) o gymharu â'r ffigyrau yn Chwarter 2 o ganlyniad i fân addasiadau i'r rhagolygon.

3.4.9 Archwilio

- 3.4.9.1** Bu gorwariant o £2k (1%) yn y gwasanaeth hwn yn ystod y cyfnod a rhagwelir y bydd wedi ei unioni erbyn diwedd y flwyddyn. Nid yw'r rhagolygon wedi newid ers yr adroddiad Chwarter 2.

3.4.10 Cyllid – Budd-daliadau a Ganiatawyd

- 3.4.10.1** Mae'r gorwariant a ragwelir am y flwyddyn yn awr yn £62k (1%) mae hyn yn welliant ers Chwarter 2 o £18k (<1% o'r gyllideb blynyddol).

PERFFORMIAD ARIANNOL CH 3 2014/15

Cyfadran	Cyllideb wedi'i Phroffilio Ch3 £'000	Gwirioneddol ac Ymrwymadau Ch3 £'000	Amrywiad Ch3 £'000	Cyllideb Flynyddol £'000	Canlyniadau Disgwyliedig £'000	Amrywiad i'r Canlyniadau Disgwyliedig £'000
Dysgu Gydol Oes						
Cyllideb wedi'i datganoli i'r Ysgolion	32,015	32,015	0	43,614	43,614	0
Addysg Ganolog	4,284	4,128	-156	7,402	7,287	-115
Diwylliant	1,175	1,169	-6	1,894	1,972	78
	37,474	37,312	-162	52,910	52,873	-37
Cymunedau						
Gofal Cymdeithasol	21,148	20,382	-766	29,419	28,716	-703
Tai	1,477	1413	-64	1,668	1,595	-73
	22,625	21,795	-830	31,087	30,311	-776
Datblygiad Cynaliadwy						
Datblygu Economaidd	683	581	-102	1,485	1,485	0
Hamdden	1,096	1,090	-6	2,370	2,485	115
Arforol	115	206	91	395	435	40
Y Fflyd	-37	19	56	-55	-55	0
Priffyrdd	6,227	6,051	-176	9,920	10,020	100
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	1,787	1,925	138	2,738	2,899	161
Eiddo	1,033	995	-38	452	490	38
Gwaith y codir amdano	211	100	-111	0	0	0
Rheoli'r Gyfadran	43	45	2	57	57	0
Gwastraff	5,587	5,627	40	7,890	7,925	35
	16,745	16,639	-106	25,252	25,741	489
Dirprwy Brif Weithredwr						
Corfforaethol – Gwasanaethau Eraill	1114	1281	167	1,491	1,678	187
Costau Corfforaethol a Democrataidd	686	603	-83	1,896	1,813	-83
Swyddfa'r Dirprwy Brif Weithredwr	734	742	8	1,000	1,034	34
Cyllid – heb gynnwys Budd-daliadau a ganiatawyd	2,011	2,699	688	863	1,580	717
Cyllid – Budd-daliadau a ganiatawyd	7,683	5,989	-1,694	5,918	5,980	62
Adnoddau Dynol	662	848	186	242	242	0
TGCh	1321	1096	-225	0	-338	-338
Cyfreithiol a Phwyllgorau	1112	1210	98	143	111	-32
Trawsnewid	746	756	10	747	678	-69
Archwilio	173	175	2	13	13	0
Cyllid Corfforaethol	5,321	5,321	0	5,108	5,108	0
	21,563	20,720	-843	17,421	17,899	478
Cyfanswm	98,407	96,466	-1,941	126,670	126,824	154
ARIENNIR GAN						
Trethi Cenedlaethol Annomestig				22,042		
Y Dreth Gyngor				29,512		
Grant Cytundeb Canlyniadau				726		
Grant Cymorth Refeniw				74,390		
				126,670		

FINANCIAL PERFORMANCE (COUNCIL FUND) Q2 2014/15

Cyfadran	Cyllideb wedi'i Phroffilio Ch2 £'000	Gwirioneddol ac Ymrwymiadau Ch2 £'000	Amrywiad Ch2 £'000	Cyllideb Flynyddol £'000	Canlyniadau Disgwyliedig £'000	Amrywiad i'r Canlyniadau Disgwyliedig £'000
Dysgu Gydol Oes						
Cyllideb wedi'i datganoli i'r Ysgolion	22,102	22,102	0	43,609	43,609	0
Addysg Ganolog	3,389	3,222	-167	7,407	7,089	-318
Diwylliant	757	771	14	2,320	2,375	55
	26,248	26,095	-153	53,336	53,073	-263
Cymunedau						
Gofal Cymdeithasol	14,229	13,648	-581	29,515	28,870	-645
Tai	925	873	-52	1,571	1,519	-52
	15,154	14,521	-633	31,086	30,389	-697
Datblygiad Cynaliadwy						
Datblygu Economaidd	474	391	-83	1,488	1,488	0
Hamdden	794	796	2	1,945	2,023	78
Arforol	50	150	100	395	467	72
Y Ffilyd	-23	44	67	-55	-55	0
Priffyrdd	4,332	4,236	-96	9,920	10,072	152
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	1,297	1,421	124	2,738	2,901	163
Eiddo	576	539	-37	452	452	0
Gwaith y codir amdano	132	93	-39	0	0	0
Rheoli'r Gyfadran	29	30	1	57	57	0
Gwastraff	3,819	3,862	43	7,876	7,911	35
	11,480	11,562	82	24,816	25,316	500
Dirprwy Brif Weithredwr						
Corfforaethol – Gwasanaethau Eraill	598	652	54	1,490	1,658	168
Costau Corfforaethol a Democrataidd	419	430	11	1,896	1,922	26
Swyddfa'r Dirprwy Brif Weithredwr	500	563	63	1,000	1,144	144
Cyllid – heb gynnwys Budd-daliadau a ganiatawyd	1,456	2,002	546	876	1,633	757
Cyllid – Budd-daliadau a ganiatawyd	3,851	4,793	942	5,918	5,998	80
Adnoddau Dynol	399	562	163	242	262	20
TGCh	895	808	-87	0	-188	-188
Cyfreithiol a Phwyllgorau	753	886	133	149	121	-28
Trawsnewid	291	254	-37	741	678	-63
Archwilio	112	114	2	0	0	0
Cyllid Corfforaethol	4,844	4,844	0	5,120	5,120	0
	14,118	15,908	1,790	17,432	18,348	916
Cyfanswm	67,000	68,086	1,086	126,670	127,126	456
ARIENNIR GAN						
Trethi Cenedlaethol Annomestig				22,042		
Y Dreth Gyngor				29,512		
Grant Cytundeb Canlyniadau				726		
Grant Cymorth Refeniw				74,390		
				126,670		